

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΕΤΟΣ Α.

— Ιούνιος 1966 —

Φύλλον 3ον

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

Με τὰ θερμά μας συγχαρητήρια σ' όλους αυτούς, πού με τὴν ἀξίεπαινη πρωτοβουλία τῆς ἐκδοσης αὐτῆς, συμβάλλουν στὴν προβολὴ τοῦ ὁμορφου τόπου μας, στὶς ἀνάγκες καὶ τὰ προβλήματα τῆς, ἰδιαίτερο αἰσθανόμαστε χρέος νὰ ἀπευθύνουμε θερμὸ χαιρετισμὸ

στὸς ξενητεμένους συμπατριῶτες. Νὰ τοὺς εὐχηθοῦμε προκοπὴ στὸ δύσκολο ἀγῶνα τους καὶ νὰ τοὺς βεβαιώσουμε ὅτι με περηφάνια παρακολουθοῦμε καθε ἐπιτυχία τους.

Γ. ΣΟΛΩΜΟΣ

Πρόεδρος Κοινότητος Ξηροκαμπίου

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΗ

Πραγματικὴ ἀγχαλλίαση προκάλεσε στὶς ψυχὲς ὄλων τῶν κατοίκων ἡ μεγάλη δωρεὰ πρὸς τὴν Κοινότητα ἀπὸ μέρους τῶν ἀδελφῶν κ. κ. Κωνσταντίνου Λαμπράκη, Παναγιώτου, Ἀρετῆς καὶ Ὀλγας θυγατέρων Γ. Σωμῆ, πού ἀνέλαβαν με δαπάνη τους τὴν ἐκτέλεση τοῦ ἔργου «Κατασκευὴ Κοινοτικοῦ Καταστήματος Ξηροκαμπίου» στὴν μνήμη τῶν ἀδελφῶν τους Δημητρίου, Ἡλίου, Θεοδώρου καὶ Σταύρου Γ. Σωμῆ. Γιατὶ τὸ ἔργο αὐτό, προϋπολογισμοῦ δαπάνης 920.000 δραχμῶν, πού γίνεται ὄχι ἀπλῶς γιὰ τὴν στέγαση τοῦ γραφείου τῆς Κοινότητος, ἀλλὰ σὰν πραγματικὴ Κοινοτικὴ Στέγη, με εὐρύχωρη ἐσόγεια αἶθουσα γιὰ κάθε συγκέντρωση ἢ ὁμαδικὴ ἐκδήλωση τῶν κατοίκων, με ὑπόγεια μεγάλη ἀποθήκη καὶ ὄροφο πέντε μεγάλων γρα-

φείων γιὰ τὴν στέγαση τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Κοινότητος, τὴ λειτουργία βιβλιοθήκης κλπ., με τὸ ὁμορφο σχέδιό του, εἶναι πραγματικὸ ἔργο πολιτισμοῦ. Εἶναι εὐλόγος ὁ θαυμασμὸς καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν κατοίκων στοὺς δωρητές, πού τὴ διεργήνευσαν σὲ ψήφισμά του τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο Ξηροκαμπίου ὡς ἐξῆς:

Ψ Η Φ Ι Ζ Ε Ι

1. Ἐκφράζει ταῖς Δωρητρίαις τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας καὶ τὴν ἔσσει εὐγνωμοσύνην τῶν κατοίκων καὶ τοῦ Σώματος.
2. Ἀνακηρύσσει τὰς Δωρητρίαις κας κας Κωνσταντίναν Λαμπράκη, Παναγιώταν, Ἀρετὴν καὶ Ὀλγαν θυγ. Γ. Σωμῆ, μεγάλας εὐεργετίας τῆς Κοινότητος.

(Συνέχεια στὴ 4η Σελίδα)

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΩΝ ΩΡΩΝ

ΙΕΡΕΙΣ ΤΟΥ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

Γ.

ΠΑΠΑ-ΚΟΝΙΔΗΣ

Οι πρεσβύτεροι από τους συγχωριανούς μας ένθυμούνται με σεβασμό των σεπτών αυτών ιερέα τον παπα-Κονίδη. Τον ένθυμούνται και πολλές φορές τον αναφέρουν στις όμιλίες των ως υπόδειγμα ανθρώπου εύσεβοϋς και κληρικού έναρέτου. Περιφημος άκόμη ήτο και διά την ύπέροχη φωνή του.

Έγεννήθη έδώ στο Ξηροκάμπι περί το 1845 εις τό σπίτι όπου σήμερα διαμένει ο Γεώργιος Κονίδης. Έκει και έμεγάλωσε. Άργότερα έκαμε τό σπίτι εις τό όποϊον σήμερα διαμένει ο Βασίλειος Καρκαμπάσης.

Και τί δέν μπορούμε νά αναφέρουμε για την δραστηριότητά του ως ιερέως. Άρκει νά πούμε ένα μονάχα. Η σημερινή μας έκκλησία όφείλεται εις την πρωτοβουλία και έπιμονήν του παπα-Κονίδη. Ο ώραιος αυτός ναός που κοσμεϊ σήμερα τό χωριό μας μπορει κάλλιστα νά θεωρηθή ως έργον του παπα-Παναγιώτη του Κονίδη.

Ητο έποχή κατά την όποιαν ο παλαιός ναός της «Άγίας Τριάδος» τό παλαιό Τούρκικο Τζαμί, είχε καταστή έτοιμόροπο και ο έκκλησιασμός των Ξηροκαμπιτών γινόταν εις τό νεκροταφείον. Ξεκίνησε λοιπόν με πέντε χιλιάδες κεφάλαιον και παρά τις

άντίθετες εισηγήσεις πολλών, ότι τά χρήματα είναι έλάχιστα, μπροστά στην τεραστία δαπάνη, που θά άπετεϊτο για τό κολοσιαίο, για την έποχή εκείνη έργο, δέν άπεγοητεύετο. Έφερε μηχανικό, έκαμε τό ώραίο αυτό σχέδιο και μαζί με τό έκκλησιαστικό συμβούλιο της έποχής εκείνης, για τό όποϊο έχουμε ήδη γράψει, ξεκίνησαν. Κάθε Κυριακή ο ίδιος με τό τσεκούρι στον ώμο και με τον τότε Δήμαρχο Κομνηνό, έβγαινε στην αγορά και προέτρεπε τους πιστούς, «Έμπρός παιδιά! όλοι στον Μύτικα νά κόψουμε κλαδι για τό καμίνι».

Έτσι έγινε τ' άσβέστι χωρίς νά πληρώσουν τίποτε. Έτσι κουβάλησαν την ξυλεία από τό δάσος. Άλλη φορτωμένη στα ζώα κι' άλλη στα χέρια, με έπί κεφαλής πάντα τον θαλλερό παπα-Κονίδη. Σιγά-σιγά με την ένίσχυσι των κατοίκων και των όμογενών άποπερατώθηκε ο ώραιος ναός της «Άγίας Τριάδος».

Ο παπα-Κονίδης άπέκτησε έξι τέκνα. Την Κωνσταντίνα, σύζυγον έπειτα του παπα-Ήλία Ματθαίου, που πέθανε τον περασμένο Νοέμβρη εις ηλικίαν 92 έτών, την Σταυρούλαν ήδη χήραν Ν. Κομνηνού, κάτοικον Ξηροκαμπίου, την Εύανθιαν σύζυγον Δ. Παναγέα κάτοικον Σπέρτης, την Δήμητραν, θανούσαν πρό πολλών έτών, τον Ν κόλαον, θανόντα εις ηλικίαν 27 έτών και τον Γεώργιον θανόντα εις Καναδάν πρό έπταετίας.

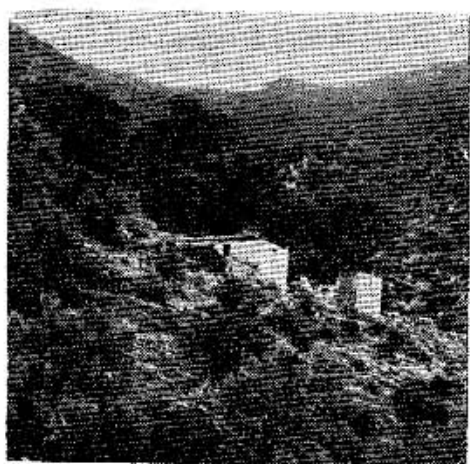
Ο παπα-Κονίδης με τον παπα-Ψινάκη ήταν δύο άδελφωμένοι παπάδες, σε όσο διάστημα συνεργάστηκαν στην ένορία του Ξηροκαμπίου, και ιδιαίτέρως τους ήγάπα ο μητροπολίτης Θεόκλητος.

Έγινε συνταξιούχος και παρέδωσε την ένορία τό 1908 εις τον γαμβρόν του Ήλιαν Ματθαϊον. Παρ' όλα όμως τά γεράματά του έλάμβανε μέρος ως συλλειτουργός με τον παπα-Ήλία σ' όλες τις μεγάλες γιορτές μέχρις ότου πέθανε την ημέρα των Θεοφανείων του έτους 1932.

Άπέθανε μά ή μήμη του παραμένη αιώνια.

ΚΙΚΗ Π. ΣΟΛΩΜΟΥ

<http://micro-kosmos.uoa.gr> (=> η Φάρις)

ΚΟΥΜΟΥΣΤΑ (ΓΟΡΑΝΙΤΑΪΙΚΑ)

«Ἡ κάτω χώρα νά καῖ
κι ἡ πέρα νά βουλιάξῃ
καί τὰ «Γορανιταΐικα»
Θεός νά τὰ φυλάξῃ».

«Στή κάτω χώρα εἶναι φωτιά
στήν ἀέρα» εἶν ἡ λαῦρα
καί στά «Γορανιταΐικα»
εἶναι χρυσή λαμπάδα».

Εἶναι δύο ἀπό τὰ πολλά τετράστιχα τραγουδάκια, μέ τὰ ὁποῖα οἱ πανωχωρίτες παραθεριστές τῆς Κουμουστάς, αὐτοὶ δηλαδή πού μέναν στά Γορανιταΐικα, ἐπείραζαν, χορεύοντας σ' ἀγνάντιο, τούς παραθεριστές, πού μέναν στίς ἄλλες συνοικίες τοῦ χωριοῦ.

Καί ἡ ἀπάντηση τῶν κατοχωριτῶν:
«Στήν «κάτω» χώρα εἶν τὰ βιολιά
στήν ἀέρα» τὰ νταούλια
καί στά Γορανιταΐικα
χορεύου τὰ γαϊδούρια»....

Τὰ «Γορανιταΐικα» εἶναι τὸ ψηλότερο ἀπὸ τὰ κομμάτια τῆς Κουμουστάς, στά ὁποῖα ὑπῆρχαν Ξηροκαμπίτικα σπίτια καί μέναν παραθεριστές. Λίγα τὰ σπίτια: Τοῦ Νικ. Ψιλάκου, τοῦ Γεωργ. Β. Σωμῆ, τοῦ Παναγῆ Σωμῆ, τοῦ παπᾶ—Κοινίδη, τοῦ Παν. Παπαδάκου, τοῦ Ἄντ. Μούτουλα καί τοῦ Δ. Φεγγαρά. Τώρα σῶζονται μόνον δύο: τοῦ Ψιλάκου (σέ καλή κατάσταση) καί τοῦ Γ. Σωμῆ, πού οἱ νεώτεροι τὸ ζέρουν σάν σπίτι τοῦ μπάρμπα—Θόδωρου. Λίγα τὰ σπίτια στά «Γορανιταΐ-

ικα» μὰ γεμάτα. Γεμάτα παιδιά. Γεννοῦσαν τότε. Κάθε φαμίλια ἦταν τὸ λιγότερο ὀχταμελής. Καί ἀνέβαιναν συφάμελοι γιὰ παραθερισμὸ ἀπὸ τὸ Ξηροκάμπι. Πολλὰ ἀπὸ τὰ πράγματά τους τ' ἄφιναν κλεισμένα ὄλα τὸν χειμῶνα στά σπίτια αὐτὰ τῆς Κουμουστάς καί τὰ χρησιμοποιοῦσαν μόνον κάθε καλοκαίρι. Ἐκεῖ εἶχαν τούς κήπους τους, γιὰτὶ τὸ Ξηροκάμπι τότε δὲν εἶχε ἀρκετὰ νερά, ὅπως ἔχει τώρα. Εἶχαν τὴ δροσιά τοῦ βουνοῦ, τὸ κρύο νερὸ τους κι' ἀπόφευγαν τὰ κουνούπια καί τὴν ἐλενοσία τοῦ κάμπου.

Οἱ κῆποι στά Γορανιταΐικα ποτίζονταν μέ τὸ νερὸ τῆς «Δάφνης», πού ἦταν λίγο πιὸ ψηλά. Τὸ μάζευαν σέ μιὰ μεγάλη σγούρνα, πού ὅταν γέμιζε τὸ ἄφιναν ν' ἀδειάση. Ἡ Κουμουστὰ εἶχει πάρα—πολλὰ νερά. Μὰ τάχει πιὸ χαμηλά.

Γιὰ τὰ σπίτια τους εἶχαν τὸ νερὸ τῆς περιφημῆς «Γλυστερνίτσας». Κρύο, χωνευτικὸ, θεραπευτικὸ. Πολλοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι, πού ἀπὸ τίς ἄλλες γειτονιές, ἀνυφύριζαν μέχρι τὰ Γορανιταΐικα, γιὰ νά γεμίσουν τὸ σταμνάκι τους ἀπὸ τὸ θυματουργὸ αὐτὸ νερὸ τῆς Γλυστερνίτσας.

Δουλειές πολλές οἱ ἄρρενες παραθεριστές δὲν εἶχαν ἐκεῖ ἀπάνω νά κάνουν. Σχεδὸν ὅλοι ἀσχολοῦνταν μέ τὸ κυνήγι. Οἱ γυναῖκες ὁμως, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ συνηθισμένο νοικοκυριὸ τοιμάζαν καί τὰ προικιά τῶν κοριτσιῶν: ξιάσιμο καί γνέσιμο μαλλιών, ἀργαλειό, κεντήματα, πλεξιματα κλπ.

Ὅσο γιὰ τὰ μικρά, αὐτὰ ὅλο παίζαν. Τὸ πιὸ ἀγαπημένο τους παιχνίδι ἦταν νά... χιτίζουν φουρνάκια μέ τὸ κοκκινόχωμα καί νά ψήνουν ἐκεῖ μέσα πατατίτσες στά... βερνικόκωτα καί ψωμάκια (χωρὶς προζύμι). Ὅ,τι καί νά κάναν ὁμως, τὰ βράδυα τὰ Γορανιταΐικα εἶχαν τὴν ψυχαγωγία τους. Ὁ χορὸς πρῶτ' ἀπ' ὄλα τῶν κοριτσιῶν στ' ἀγνάντιο». Κοντὰ δὲ στ' ἄλλα τραγούδια τους ἦταν κι' αὐτὰ, πού στήν ἀρχὴ ἀναφέρουμε. Στοιχοῦργοί; Οἱ ἴδιες οἱ κοπέλλες. Ὅμορφα... συνοικιακά πειράγματα. Πάντα μέ τὸ γέλιο, μέ κλωσύνη. Κι' οἱ ἀπαντήσεις τῶν κοριτσιῶν ἀπὸ τίς ἄλλες γειτονιές, τὸ ἴδιο ἄκακες, χωρὶς πείσματα, χωρὶς νεῦρα.

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ῃ σελίδα)

<http://micro-kosmos.uoa.gr> (=> ἡ Φόρις)

ΚΟΥΜΟΥΣΤΑ (ΓΟΡΑΝΙΤΑΙ-ΙΚΑ)

Τις ημέρες, πολλές φορές μαζικές εκδρομές, όλα τα κοριτσόπουλα, απ' όλες τις γειτονιές. Μαζικά κεντήματα κι' αν ταλλαγές έργοχειρών. Στις μεγάλες τοπικές του χωριού γιορτές, πάλι μαζί αδελφωμένες χορεύαν στον πλάτανο της Ιστορικής «Βρύσης» με τους εξ μακμαρίνους αυλούς της. Μά τα πολλά τα βράδια κάθε γειτονιά είχε το πρόχειρο γλεντάκι της. Συνήθειες δὲ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης: τὰ πειράγματα μετὰ τὰ τραγούδια. Κι' όταν πιά τέλειωναν τὰ τραγούδια κι' οἱ χοροὶ, ἀρχίζαν τὰ παραμύθια, ἀπὸ τοὺς γερωντότερους καὶ πολλὰς φορές τὸ «ξιάσιμον» τῶν μαλλιῶν ἀπὸ τὶς γυναῖκες. «Ἄσσοι τῶν παραμυθιῶν εἶχε ἀναδειχθῆ ὁ μακαρίτης ὁ μπάρμπα—Στράτης ὁ Σολωμός, ὁ «Στρατήγης». «Ἦξερε πολλὰ. Πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ γεμάτα ἐνδιαφέρον γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους. Καὶ τὰ διηγίόταν θυμαῖα. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ, ὅπως ἡ «Στρίγγλα» δὲν τέλειωναν σὲ μιὰ βραδυά. Χρειάζονταν δυὸ καὶ τρεῖς συνέχειες, γιὰ νὰ τελειώσουν. Μεγάλο ἐπίσης ἐνδιαφέρον εἶχαν καὶ τὰ παραμύθια τοῦ μπάρμπα—Θόδωρου τοῦ Σωμῆ, ἡ τῆς θεία—Καλλιόπης τῆς Πουλάκκινας, ἡ ἀκόμα οἱ κυνηγετικές περιπέτειες τοῦ Παναγιώτη τοῦ Πουλάκου. Ἀμίλητοι ἀκόμα στέκον ὅταν ὁ μπάρμπα—Κώστας ὁ Κονίδης (ὁ γέρο Στεφανῆς) διηγόταν ἱστορίες γιὰ... φαντάσματα. Ζαρώναν τὰ μικρὰ στὰ φουστάνια τῶν μανάδων ἀπὸ τὸ φόβο τους. Μά πάντα κάθε τέτοια ἱστορία εἶχε... καλὸ τέλος. Πάντα τό... «φάντασμα» ἀποδεικνυόταν ὅτι ἦταν κάποια πλάνη, κάποια ψευδαίσθησι ἢ κάποια φάρσα. «Φάντασμα»... ἀληθινὸ δὲν ἦταν κανένα κι' ἔτσι... ξεζαρώναν πάλι τὰ μικρὰ.

Ἐραῖες ἐκπλήξεις στὸ Ἰορτανιταῖκο «ἀγνάντιο» ἔκανε πολλὰς φορές μετὰ τὶς ὁμορφες κι' ἀπίθανες μεταμφιέσεις τῆς ἡ γριά—Μηλιά ἢ Λάσκαρη, (ἡ γριά—Γκούδαινα) πού μετὰ τὴν κόρη τῆς Σταυρούλα, γιὰ τὸ τοῦ καθηγητοῦ καὶ συνεργάτου τῆς ἐφημερίδας μας, Θ. Κατσουλάκου, ἐρχόντουσαν καὶ τράμαζαν ὅλη τὴ σὺναξι καὶ ἰδιαίτερα τὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ τὸν θηλιακόκοσμο...

«Ὅλοι αὐτοὶ πού ἀναφέραμε πιὸ

πάνω, εἶναι πιά μακαρίτες. Οἱ πιὸ πολλοί, ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Ζοῦνε ὅμως μέσ' στὴν θύμησι ἐκείνων πού τοὺς γνώρισαν, γιὰτὶ ὅλοι τοὺς ἦσαν ἀγνοὶ ἀνθρώποι, γεμάτοι καλωσύνη. Μά καὶ τὰ ἄψυχα ἀκόμα πεθάναν. Σ' ἐρείπια κοίτονται τώρα τὰ Γορανιταῖκα σπίτια, πού τὰ καλοκαίρια ἀναταράζονταν ἀπὸ τὰ βουιτὰ τῶν παιδιῶν κι' ἀπὸ τὰ τραγούδια τῶν κοριτσιῶν. Ἐρημο καὶ τ' «ἀγνάντιο» στέκει καὶ μοναχό του... ἀγναντεύει τὴ νεκρὴ πιά Κουμουστὰ καὶ τὸν ἀδειο δρόμο πού... ἐρχεται ἀπὸ τὸν «κάμπο». Βουβάθηκε κι' ἡ «Γλυστερνίτσα». Οὔτε σταλαματιὰ νερὸ πιά! Καὶ τί νὰ τῶκανε; Ποιόνε νὰ ξεδιψάση!.

«Ο ΠΑΛΑΙΟΣ»

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΗ

3. Ὀνομάζει τὸ ὑπὸ ἀνέγερσιν κτίριον εἰς ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ - ΙΔΡΥΜΑ ΜΝΗΜΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ. ΣΩΜΗ (ΒΑΤΑΝΙΑ Ν. Υ. Ο. Σ. Α.) ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΥΤΟΥ» ἡτις ὡς ἐπιγραφή, ὡς καὶ ἡ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ κτιρίου ἐντοιχισις μαρμαρίνης πλακῶς λεπτομερεσιῶν στοιχείων τῆς δωρεᾶς καὶ ἡ ἀνάρτησις εὐμεγεθῶν φωτογραφιῶν τῶν Δωρητριῶν καὶ τῶν ὑπὲρ τῆς μνήμης τῶν ὁποίων ἡ δωρεὰ ἀδελφῶν των, ἀναλαμβάνεται δαπάναις τῆς Κοινοτήτος.

4. Τὴν μέσῳ τῆς Νομαρχίας Λακωνίας ὑποβολῆν τοῦ παρόντος εἰς τὸ Βασιλικὸν Ἐθνικὸν Ἰδρυμα καὶ Σὸν Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν διὰ τὰ καθ' ἑαυτὰ, καὶ

5. Τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος μερίμνη τοῦ Προέδρου εἰς τὸν ἐν Σπάρτη ἑβδομαδιαῖον τύπον ὡς καὶ τὸ τοπικὸν περιοδικὸν τοιοῦτον καὶ κατάλληλον ἐπίδοσιν τοῦ ταῖς Δωρητριαῖς παρουσίᾳ τοῦ Σώματος, μερίμνη τοῦ Προέδρου.

Ὁ Πρόεδρος
Γεώργιος Σολωμός
Ὁ Γραμματεὺς
Α. Κουμουστιώτης
Τὸ Μέλη

Σταῦρος Καπετανῶκος, Παναγιώτης Βλογιαννίτης, Δημήτριος Μανιάτης, Δημήτριος Κατσαρός, Παναγιώτης Ματθαῖος, Χρῆστος Χατζηγεωργίου καὶ Ξανθὸς Μουῖος.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΣΤΗΝ ΚΟΥΜΟΥΣΤΑ

Όλοι οι φίλοι της «Κουμουστάς» αποφάσισαν να διοργανώσουν ένα δεκαπενθήμερο παραθερισμό στην Κουμουστά.

Το ανέβασμα θα γίνει στις 17 Ιουλίου και θα διαρκέσει μέχρι το τέλος τριών μηνών. Η χορωδία θα ψάλλει την παραμονή στον έσπερονό και ανήμερα τ' Αϊελιός στην Εκκλησία του χωριού.

Θα ακολουθήσει γλέντι στον πλάτανο και θεατρική παράσταση με διά-

φορα επίκαιρα σκέτες. Θα χορευτούν όλοι οι χοροί. Θ' ανοίξει το μαγαζάκι και θα ζωντανέψει σ' όλο αυτό το δεκαπενθήμερο η πεθαμένη Κουμουστά με τα καθημερινά γλέντια και τους χορούς των Νέων.

Καλούνται όλοι οι φίλοι του βουνού και ειδικά της θρυλικής Κουμουστάς, να πάρουν μέρος σ' αυτόν τον δεκαπενθήμερο έορτασμό. Οι νέοι να χορεύουν και οι παλαιότεροι για να συγκινηθούν.

Επίκαιρο Χρονογράφημα

ΟΙ ΦΩΤΙΕΣ.....

Αληθινή συμφορά

Όλοκληρος χειμώνας δεν έφθασε για να το καθαρίσει και μαυρισμένο ακόμη μας κοιτά με λύπη, φέρνοντας τα σημάδια της φρικτής καταστροφής. Το βουνό, που γίγαντας όρθώνεται ανά δυτικά του χωριού μας δεν είναι έφετος το καταπράσινο «Καστράκι» με το δάσος ψηλά στην κορφή του. Το χτύπησε σκληρά ή μοίρα και κάηκε ένα καλοκαιριάτικο βράδυ και έμειν' αυτό γυμνός βράχος να κοιτάζει με παράπονο τον ελαιόκαμπο και τα χωριά του και να διερωτάται, γιατί οι άνθρωποι το εκδικήθηκαν έτσι.

Άνθρωποι άτροσεκτοι, άνθρωποι, που ίσως χωρίς να το θέλουν φέρνουν τη δυστυχία. Έτσι ένα πεταγμένο τσιγάρο τους, λίγα ύπολοιματά φωτιάς, που άναψαν για το έξοχικό φαγητό τους γίνεται ή έστία του κακού, που στη στιγμή γιγαντώνεται, γίνεται πυρίνος διάκος και καταβροχθίζει ό,τι βρεθή στο διάβα του. Μένουν τότε άνθρωποι χωρίς περιουσία, μένει ο φτωχός γεωργός χωρίς το κτήμα, που του έδινε το λάδι της χρονιάς κι' οι θημωνιές δε γίνονται ψωμί μα στάχτη. Καταστρέφεται το όμορφο δάσος και χάνεται ή σκιά και ή δροσιά του και το νερό που βάσταγαν τα δέντρα του το χειμώνα δε γίνεται καλοκαιρινή βρυσούλα να δώσει στον άνθρωπο την ίδια του τη ζωή, αλλά όρμητικό κυλά

ει προς τη θάλασσα καταστρέφοντας στο διάβατου χωράφια και σπίτια.

Μεγάλη δυστυχία. Και άναγνωρίζεται πάντοτε από τους ανθρώπους και κανείς δεν τη δημιουργεί επειδή το θέλει. Είμαστε όμως άπρόσεκτοι οι άνθρωποι και πληρώνουμε γι' αυτό.

Δάκρυα θα τρέξουν έφετος όταν ανεβαίνοντας στη Σωτηρίτσα δε δούμε τα πεύκα, που χέρια επίμονα είχαν κάποτε φυτέψει και δεν άκούσου με το καλωσόρισμα του βωβού πιάδισους. Άλλ' ύπάρχει ακόμη ή έλπίδα, ή άναδάσωση, που θα σώσει τα βουνά μας άπ' τη καταστροφή, άρκει να συνδυασθώ με τη προσοχή του ανθρώπου. Άς εργασθώμε λοιπόν με ζήλο και άς έλπίσουμε στη μελλοντική βελτίωσή μας.

Δόξα τω θεώ δεν έφάνη έφετος μέχρι τώρα άπειλητικός καπνός και βγαίνει με έλικρίνεια άπ' όλους ή εύχη να μην άκούσουμε κι' αυτό το καλοκαίρι συναγερμού καμπάνα. Και θάναι τόσο ώραία, αν δροσίσουν τα πρωτοβρόχια τη γη και दें την βρούν κατεστραμμένη. Και τότε θα μπορούμε να ύπερηφανευόμαστε με το δικίο μας, γιατί δε φερθήκαμε άσχημα, αλλά πολιτισμένα και λογικά ώφελώντας τον έαυτό μας και μόνο.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΣΥΚΙΩΤΗΣ

<http://micro-kosmos.uoa.gr> (=> η Φάρις)

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Αι Έλληνικαί αγροτικάί οικογένειαι ὑπερβαίνουν ἐλαφρῶς τὸ 1 ἑκατομύριον, μὲ μέσον οἰκογενειακὸν κλῆρον 35 περίπου στρέμματα. Ἡ λίαν μικρά αὐτῆ κατ' ἀγροτικὴν οἰκογένειαν ἰδιοκτησία εἶναι ἐπὶ πλέον τεμαχισμένη εἰς μεγάλον βαθμὸν. Κατὰ μέσον ὄρον 6,5 τεμάχια συγκροτοῦν τὴν μέσην ἀγροτικὴν ἰδιοκτησίαν, ἡ δὲ μέση ἐπιφάνεια κατ' ἀγροτεμάχιον εἶναι μικροτέρα τῶν 5 στρεμμάτων. Αἱ κυριώτεραι δυσμενεῖς συνέπειαι τοῦ πολυτεμαχισμοῦ τῶν γαιῶν εἶναι αἱ ἑξῆς: α) Ἡ ἐλόττωσις τοῦ καλλιεργησίου ἐδάφους καὶ αἱ ζημίαι εἰς τὴν ποιότητά του. β) Ἡ ἀπώλεια χρόνου καὶ ἡ δυσχέρεια ἐκτελέσεως ὠρισμένων ἐργασιῶν. γ) Ἡ ἀδυναμία ἐκτελέσεως παραγωγικῶν ἔργων καὶ χρησιμοποίησεως συγχρονισμένων τεχνικῶν μέσων. δ) Ἡ δυσχέρεια διευρύνσεως τῆς ἀπασχολήσεως.

Ἦτοι, ὁ πολυτεμαχισμὸς ὀδηγεῖ εἰς ἀνοδὸν τοῦ κόστους, εἰς μείωσιν τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς παραγωγῆς, εἰς ἀδυναμίαν αὐξήσεως τῆς ἀπασχολήσεως καὶ τοῦ εἰσοδήματος καὶ εἰς ἀποτυχίαν τῶν προσπαθειῶν πρὸς ἀλλαγὴν τῶν καθυστερημένων μορφῶν τῆς γεωργίας καὶ τῆς κτηνοτροφίας — πρὸς ἐνωποιήσιν τῶν ἀγροτεμαχίων ἀποβλέπουν α) Ἡ θέσπισις κινήτρων διὰ τὴν συμβατικὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἀγροτεμαχίων ἐπὶ σκοπῶ ἐνωποιήσεως τῆς ἰδιοκτησίας (ν. 3194]1955) β) Ὁ ἀναδασμὸς, ἡτοι: ἡ συγκρότησις ἐνιαίας ἰδιοκτησίας, μερίμνη τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, βάσει ὠρισμένης διαδικασίας, ἐκουσίως ἢ καὶ ὑποχρεωτικῶς.

Ἄλλὰ τὸ θέμα αὐτὸ θὰ ἐξετασθῆ ἐκτενέστερον εἰς ἐπόμενον σημεῖμά μας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΑΚΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου
Γονέων καὶ Κηδεμόνων τοῦ Γυμνασίου καὶ Λυκείου.

Ἐπεξεργασία ὕλης: Θεόδωρος
Κατσουλάκος.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΣΠΙΝΙΔΩΝ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

Ἔχει καναστῆ συνείδηση κοινῆ, πῶς χωρὶς ὀργάνωσιν ἢ χωρὶς συνολικὴ διεκδίκηση δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πάη μπροστὰ ἡ κοινωμία στὴν ἐποχὴ μας. Μὲ βάση καὶ ἀντίληψη τῆ γραμμῆ αὐτῆ οἱ κυρίαι καὶ δεσποινίδες τοῦ χωριοῦ μας ἔχουν συμπήξει σύλλογον καὶ ἔχουν προσφέρει ἀνεκτίμητες ὑπηρεσίες. Τοῦτο δὲ τὸ γεγονός εἶναι καὶ ἡ αἰτία ποῦ μᾶς παρακίνησε νὰ ζητήσουμε περισσότερες πληροφορίες, ποῦ εὐχαρίστως μᾶς ἔδωσε ἡ ἀκούραστη γραμματεὺς τοῦ συλλόγου κ. Ἰφ. Μανδραπήλια. Ἡ ἐμπνευση, λέγει, γιὰ τὴν δημιουργία τοῦ συλλόγου ἀνήκει στὸ κ. Δικαϊάκο, τὸ καταστατικὸ ἐγκρίθηκε τὸ 1960 καὶ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1961 ἐγένετο ἡ ἐκλογή τοῦ πρώτου διοικητικοῦ συμβουλίου.

Σὲ ἐρώτησιν σχετικὴ διέγραψε τοὺς σκοποὺς τοῦ συλλόγου ὡς ἑξῆς: α) ἐξωραϊσμὸς τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ χώρου β) ἐνίσχυσις τῶν ἀπόρων μαθητῶν, ἀθλοθέτησις βραβείων, ἐπιμόρφωσις τῶν νέων μὲ διαλέξεις καὶ μὲ τὴν δημιουργία βιβλιοθήκης σὲ εὐθετο χρόνο γ) ἐνίσχυσις τῶν φτωχῶν μὲ χρήματα, φάρμακα, εἶδη διατροφῆς κ. ἄ.

Πόροι τοῦ συλλόγου εἶναι οἱ συνδρομῆς τῶν μελῶν, οἱ εἰσφορῆς τῶν ὁμογενῶν καὶ ἡ Κρατικὴ βοήθεια. Σ' ὅλο τὸ διάστημα τῶν πέντε χρόνων ξόδεψε 150.000 γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς ἐκκλησίας καὶ φροντίζει τῶρα μὲ τὸ σεβαστὸ χρηματικὸ ἀπόθεμα ποῦ διαθέτει νὰ τσιμεντοστρώσῃ τὸ γύρω χωρὸ καὶ νὰ διαμορφώσῃ τὸν περίβολο.

Ἀνήκει λοιπὸν κάθε ἔπαινος σ' ὅλα τὰ μέλη καὶ ἀκόμη στὴν Πρόεδρο κ. Ἀλικάκου, ποῦ μὲ ἀγάπη, ὁμόνοια, ἀλληλεγγύη καὶ ζῆλο συνεισφέρουσιν ὃ θεάρεστο ἔργον τους.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΤΑΡΗ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

ΑΝΩΓΕΙΑ

Ἐπεκτείνεται ἡ πλατεῖα τῶν Ἀνωγειῶν καὶ ὁλοκληροῦται ἔτσι ἡ τριμηνώστρωσίς της. Τὰ χρήματα προέρχονται ἀπὸ τὰ κρατικά λαχεῖα.

— Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θὰ ἀρχίσῃ ἡ κατασκευὴ τοῦ ἔργου ὑδρεύσεως εἰς Σωτήρα, τὸ ὅποιον θὰ ἐξασφαλίσῃ μεγάλην ποσότητα νεροῦ, ποῦ θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ὑδρευσιν καὶ ἄρδευσιν.

— Ἐχορηγήθη ποσὸν 30.000 δρχ. ἀπὸ τὰ κρατικά λαχεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν κοινοτικοῦ Γραφείου.

— Ἐτελείωσε ὁ ἀλωνισμὸς τῶν δημοτριακῶν. Ἡ παραγωγή ἦτο σχετικῶς καλή.

— Ὁ Βασίλειος Λαμπράκος καὶ ἡ δις Βούλα Σλέου ἐτέλεσαν τοὺς ἀρβῶνας των.

— Ἡ Κανέλλα Βενεσιάνου σύζυγος τοῦ Λευτέρη Βινεσιάνου ἔτεκεν ἄρρεν.

— Τὴν Κυριακὴ ἐξετελέσθησαν αἱ καθ' ἐρωμέναι γυμναστὶ καὶ ἐπιδείξεις τοῦ σχολείου μας, αἱ ὁποῖαι ἐσημείωσαν λαμπρὰν ἐπιτυχίαν.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΚΡΥΚΩΣΤΑ

Ἡ ΓΟΛΑ ΜΑΣ (ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΗ)

ΓΟΡΑΝΟΙ

Ἡ ἐρείπωσις τοῦ μοναστηρίου συνεχίζεται. Οἱ τοῖχοι

οἱ ὁποῖοι ἐπροστάτευον τὸν Ναὸν κατέπεσαν καὶ ἔτσι οὗτος ἔμεινε ἐκτεθειμένος εἰς τοὺς ἀνέμους καὶ τὶς θύελλες οἱ ὁποῖες ἀργὰ - ἀργὰ καταστρέφουν αὐτὸν. Καὶ σὲ λίγα χρόνια δὲν θὰ ἔχη ἀπομείνει τίποτε ἀπὸ τὸ θαυμάσιο Μοναστήρι τῆς Γόλας, ἐὰν οἱ ἀρμόδιοι δὲν φροντίσουν διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν καὶ συντήρησιν του.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΚΚΟΡΟΣ

ΚΑΜΙΝΙΑ

Ἡ μονὴ Ζερμπίτισης ηὐτύχησε νὰ ἀποκτήσῃ δραστηρίαν Καθηγουμένην, ἡ ὁποία ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν προέβη εἰς συντήρησιν, βελτίωσιν, καὶ προαγωγήν παντὸς ἔχοντος σχέσιν μὲ τὴν μονήν. Ἦδη ἐπέτυχε τὴν ἐκδοσιν δανείου 60.000 δραχμῶν διὰ τὴν διάνοξιν ὁδοῦ, ἡ ὁποία θὰ συνδέσῃ τὴν μονήν μὲ τὰ Καμίνια. Τὸ ἔργον τοῦνο, κεφαλαιώδους σημασίας διὰ τὸ χωριό, θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἄρσιν ὠρισμένων ἀντιρρήσεων τῶν κατοίκων.

ΛΕΥΚΟΘΕΑ ΣΙΛΑΜΑΚΟΥ

ΚΑΤΣΟΥΛΕΪΚΑ

Ἦς μᾶς πληροφορεῖ ὁ ἐγκατεστημένος στὸ Τορόντο τοῦ Καναδᾶ Πέτρος Βατικώτης πρόκειται νὰ δοθῇ χορὸς ὑπὸ τῶν ἐκεῖ Σηροκαμιπιτῶν, τοῦ ὁποῖου αἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν διὰ τὴν ὑδρευσιν τοῦ χωρίου μας.

— Ἐξακολουθητικῶς συγκεντροῦνται χρήματα εἰς Καναδᾶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκκλησίας μας, τὴν ὁποῖαν μὲ ζῆλον φροντίζει ὁ Μπάρμπα - Κοσμᾶς ὁ Βασιλειάδης.

— Ἀφίκετο ἡ κ. Ἀμαλία Μακευτάερ, θυγάτηρ Χρήστου Λιτζέρη μετὰ τῶν τέκνων της, ἡ ὁποία θὰ παραμείνῃ ἐπ' ἀρκετόν.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΚΛΗΡΟΣ

ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑ

— Μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν ἐτελέσθησαν αἱ γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τοῦ Δημ. Σχολείου. Ἀπευθύνομεν θερμὰ συγχαρητήρια εἰς τὸν δευθυτὴν κ. Π. Κουμουτσίδην.

— Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον ὑπέβαλεν αἴτησιν πρὸς τὴν Νομαρχίαν, ἵνα χορηγηθῇ δάνειον πρὸς διορθωσιν

ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

— Τὰ σχολεῖα σταμάτησαν. Οἱ μαθητὲς καὶ οἱ μαθήτριες ἐπιστρέφουν στὰ χωριά τους ἄλλοι εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρονιάς καὶ ἄλλοι δυσαρεστημένοι.

— Εἰς τοὺς ἀποφοιτήσαντας μαθητὰς τοῦ Λυκείου Ξηροκαμπίου εὐχόμεθα κάθε ἐπιτυχία καὶ πνευματικὴ προκοπὴ εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῆς σταδιοδρομίας τους.

— Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Μουσικῆ—αθλητικοῦ Συλλόγου ὠργάνωσε ἑβδομαδιαίας ἐκδρομὰς στὸ Γύθειο γιὰ μάνια στὴ θάλασσα.

— Εὐχαριστοῦμε τὴν δ. Ἰατρίδου Βούλα, Δικηγόρο καὶ τὸν κ. Καπουλέα, τέως Εἰρηνοδίκη Φάριδος, γιὰ τὴν ὑλικὴ τους βοήθεια εἰς τὴν ἐκδοσὴ τῆς ἑφημερίδος μας.

— Ἐπαινοῦμεν τὸν ἀποφοιτήσαντα ἐκ τοῦ Λυκείου Ξηροκαμπίου Καλκάνην Γεώργιον, γιὰ τὴν ἰδιαίτερη τίμῃ πού ἔδωσε στὸν τόπο μας μὲ τὸ νὰ καταλάβῃ τὴν πρώτη θέση σὲ διαγωνισμό πού διεξήγαγε ἡ Μαθηματικὴ Ἑταιρεία στὴν Πελοπόννησο.

— Κατὰ τὶς τελευταῖες ἡμέρας παρατηρεῖται μεγάλη συρροὴ ὁμογενῶν ἐξ Ἀμερικῆς εἰς τὸ χωριὸ μας.

— Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς τὸν κ. Δημήτριον Συκιώτη, Συνταγματάρχη γιὰ τὰ θερμὰ καὶ ἐνθαρρυντικὰ λόγια πού μᾶς ἔγραψε γιὰ τὴν ἑφημερίδα μας.

— Μὲ λύπη ὁ μαθητόκοσμος δέχεται τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Λυκείου Ξηροκαμπίου κ. Παπαδημήτρη Παναγιώτου ἀπὸ τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσία. Γίνεται πλέον συνταξιούχος, θὰ μείνῃ ὅμως σὲ ὄλους ἀξέχαστος διότι ἦτο καλὸς ἐπιστήμων καὶ ἐξαιρετος ἄνθρωπος καὶ προσέφερε πολλὰ στὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἰδίαιτερα στὸ Ξηροκάμπι.

— Μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν οἱ κάτοικοι παρηκολούθησαν τὴ λειτουργίαν πού ἐτέλεσε στὸ χωριὸ μας ὁ αἰδ. Ἰωάννης Ὀρφανάκος γιουὸς τοῦ

παπα—Πάνου Ὀρφανάκου, μονίμως ἐγκατεστημένος στὶς Η.Π.Α.

— Σὲ ἀγῶνα πρωταθλήματος ἡ ὁμάδα μας «Ἀπόλλων» ἐξῆλθεν ἰσοπαλὸς πρὸς τὸν Κροκεατικὸν μὲ 2-2.

— Στὶς 27 Ἰουλίου ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος θὰ γίνῃ ἡ ἐπέτειος τῶν ἐγκαινίων τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Ἀρκασάδων, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

— Ἡ Ποδοσφαιρικὴ μας ὁμάς «Ἀπόλλων» εἰς φιλικὸν ἀγῶνα μὲ τὴν ὁμάδα «Ἀετὸς» Ποταμίας βγήκε νικητρία μὲ τέρματα 4-1.

Ἡ Διαιτητὴς κ. Λιακάκος πολὺ καλὸς.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν 7 σελίδα)

τοῦ δρόμου πρὸς Ταύγετον. Χορηγεῖται δάνειον ποσοῦ εἴκοσι πέντε χιλιάδων δραχμῶν. πλὴν ὅμως τοῦτο δὲν θεωρεῖται ἐπαρκές. Τὸ ἔργον αὐτὸ θὰ ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξησιν τῆς τουρ.στ.κῆς κ.ν.ῆσεως.

ΜΑΡΙΑ ΣΟΥΡΤΖΗ

Μαθήτριες τοῦ Γυμνασίου μας χορεύουν «Γαϊτανάκι» στὸ Καρναβάλι τῆς Σπάρτης.

Οἱ Σπαρτιάτες τὶς ἐθαύμασαν καὶ τὶς κατεχειροκρότησαν.